

בין השאר ידוע על שרשרת מקריביש שהתלוו למקרה. מסתבר כי ברגע שהבחינו חיילי המארב כי המכונית נעצרה, לא יצאו לברר מה אירע לנהג, שהמשיך לשבת במכוניתו. כמה חיילי לים, שהיו באותה שעה במקרה תמוך לגדר, השתתחו למשמע היריות וכשקמו והתקרבו למכונית, ראו כיצד אורותיה נולקים וכבים חליפות. הם היו סבורים כי במכונית יושב זוג המתנה אהבים, לכן העדיפו להסתלק. בינתיים מיהר אחד מחיילי המארב לקצין

איסורו של האב, עזבה את האוניברסיטה, הלכה לעבוד במעדוני לילה, כדי לכלכל את יורם, שהיה מחוסר רשיון עבודה. סיפר יורם, בדירתו הירושלמית שבקרית-היובל, שם הוא מתגורר עם באטא: "לא רק שאביה זרק אותה מהבית בגלל שרצתה להתחתן עם יהודי, אלא שבאו לנו צרות גם ממקום אחר. בעיר היו עשרות סטודנטים ערבים, בעיקר ממצרים. עד שהגעתי הם היו גבורים. זה נגמר לאחר כמה תקריות שהיו לי איתם. לא רציתי לריב, אבל לאחר שאימו עלי שאם לא אעזוב את העיר הם

ירון בלי רינה הזמרת רינת ירון, שצורפה ללהקת עלומים, נטשה את הלהקה אחרי שלא יכלה לשאת את הרעב והטרור שהונהג בה.

יותר מ-470 שנה אחרי גירוש יהודי ספרד, ואחרי שהנותרים במדינה זו הפכו לאנוסים, חזרו האנוסים והופיעו בספרד. אלא שהפעם הם לא היו יהודי המקום הן נרדפים על-ידי האינקוויזיציה. הם התגלמו בדמוהם של תריסר נערים ונערות ישראלים. שנרדפו על ידי אינקוויזטורים ישראלים. הפעם לא בשם הדת — אלא בשם מניעים מסחריים מפוקפקים.

השערוריה, המתחוללת מזה מספר חודשים, נשמרה עד כה בסוד, מבלי שתובא לידיעתם של השלטונות המוסמכים או לידיעת הציבור. רק עתה, כאשר הגיעו לארץ פליטים ראשונים, שברחו ממחנה ההסגר הפרטי והגידו בספרד, ניתן לשפוך אור על גורלה ותלאותיה של להקת מחול ישראלית, הן נושאת את השם עלומים ושמתתפיה כבר איבדו את עלומיהם מרוב צרות והשפלות. המדובר הוא בלהקת פולקלור ספרדית, השייכת לאדם אחד, שיצאה לכבוש את עולם הסערה, נפלה תחת זאת קרבן לתעלוליו של מנהלה, נכבשה על ידו בצורה הן מזכירה את תקופת מסחר העבדים.

העיקר נלמפע לחו"ר

זרדה המר של להקת עלומים בספרד, ג'ואל נשמר בסוד בספרד עצמה. אחד הן גדולים בעתונות ברצלונה למשל, האל נוסטי ירו אוניברסל, ידע לדווח לקוראיו על מהרה תה של להקה זו. כתב העתון, בדוחו על הופעת הלהקה: "אורי שאולי הוא הרקדן הראשי של הלהקה, אבל לא בתור כוכב, אלא ככוס הנושא באחריות לה. המשמעת היא של ברזל, בלתי אנושית, בעינינו. לא אחד מחברי הלהקה, בנים ובנות, מקבל מכות אגרופים קשות!" מה שהעתון לא דיווח לקוראיו, עלה פי כמה על תיאור המכות שסופגים חברי הלהקה מידי מנהלם. מי היא להקת עלומים? מי הוא מנהלה? וכיצד התדרדרה למצב בו היא שרוייה כיום בספרד, כשאישה מאנשיה אינו יכול לחזור ארצה אפילו כששולחים לו מאכאן כרטיס נסיעה?

עלומים מוגדרת באופן רשמי במסמכי הלהקה כ"הלהקה הישראלית-למחולות-עם". היא נוסדה על-ידי צעיר בשם אורי שאולי (25), יליד פרס, גבהיקומה ובעל הופעה מישבת, שהיה בזמנו אחד מרקדני הלהקה כרמון. כאשר ראה כי המחול העממי הישראלי הוא עסק מסחרי משתלם — החליט לפתוח לו עסק משלו. לצעיר בעל כוח שכנוע בזה של שאולי, לא היה קשה לגייס ללהקה נערים ונערות, שרקדו ריקודים בחוגים שונים, ולאחזאת עיניהם בהסתחה של מסעי הופעות בחו"ר. בהסכם שחתמו המצטרפים אל הלהקה, נאמר

מתאכסנים. קשה לומר כי כל 500 חדריו היו תפוסים, אלא שקבוצה קטנה הספיקה להקים רעש שלא עמד בשום יחס לגודלה. היו אלה כמה מעובדי מחלקת-החלל של ממשלת ארצות-הברית, שבילו את סוף הן שבוע במלון הפנק. במשך כל שעות היום לא פסקו מלשוחח על הסכומים לטיסה מאר"י ישת לירח. "יש לשער", סיכמו, "כי בשנת 1967 יתחת האדם הראשון על הירח".

ייתכן שאת מרבית האורחים האחרים הטריד הרעש, אך אדם אחד גילה עניין רב בכל מילה שהושמעה. היה זה דווקא בעל בית המלון עצמו, אדוארד (אד) ספאץ (57), יהודי יליד ארצות-הברית. מחשבתו הראשונה היתה: מדוע לא אקים מלון על הירח?

המכתב הגיע. קשה אולי להאמין בזאת, הסביר ספאץ לאנשים שגיחכו, עת השמיע לראשונה את רעיונו בקול רם, "אבל העולם מתקדם בצעדי ענק. אני עצמי זכיתי לראות איך קמו ונסעו האוטובוסים הראשונים, איך נוצרו הטלפונים והטלביזיות.

לכן, לא רחוק היום כאשר רקטות ענק יעלו אנושים למושבות חדשות על כוכבי השמיים. אני כה בטוח בזאת עד שאני מרשה לעצמי להכריז על ה"אני מאמין שלי: אני אהיה הראשון שאבנה שם מלון."

אדוארד ספאץ ניגש במרץ למשימה. הוא שותח רבות עם מומחיהלל ואסטרונומיקה אמריקאיים, חישוב כי מאכסימום תוך עשר שנים יוצרו התנאים האפשריים לבניית מלון על הירח. מכיוון שהשנה היתה 1961, קבע ספאץ: בשנת 1971 יעמוד מלון שלבון 2 על תילו — על הירח.

בעל המלון האמרי וצ'ה-הכרס פתח מיד במבצע פרסום עצום. תוך זמן קצר כבר ידעו מיליוני אנשים בעולם על התכנית הן פאנטסטית. "קראתי בעניין על תכנית הן מלון שלך", כתב לו אורח איטלקי מרומא. "אני מומחה לערוב קוקטלים, אשמח לך עזוב במלון החדש".

במשך קרוב לשנתיים קיבל אדוארד ספאץ כ-7000 מכתבים והצעות עבודה מרחבי הן עולם. אורח ניו-יורקי מען את מכתבו לפי הכתובת: אדוארד ספאץ, האיש המקים מלון על הירח. המכתב הגיע לתעודתו.

מחוף אל חו"ר. אבל קשה למכור מילים ותכורות הסברה בלבד. לכן פנה אדוארד לאחד הארכיטקטים הידועים בארצות-הברית, אמרי רוט, והזמין אצלו תכנית לבית הן מלון. "בתי המלון על הירח לא יהיו כל כך יפים כמו הבתים על כדור-הארץ", הסביר רוט, "כי יש להתחשב בתנאים השונים של הכבידה, האקלים וכמות החמצן של הירח".

מלון שלבון 2 יראה, לכן, כבניין הפוך — רחב למעלה וצר למטה. צורה זו, בן-תוספת תקרת שוליים ענקית, עגולה ושקונית, תצמיד את הבניין לאדמת הירח — שכוח משיכתה קטן פי שש מזה של כדור-הארץ — ותספק מאור טבעי לחדרי המלון.

ממלכת הפרסומת האדירה של ארצות-הברית, ידעה למצות מתכניתו הבלתי-רגילה של אדוארד את מלוא התועלת. סוכני פרסום עודדו את לקוחותיהם, ועד מהרה החל אדוארד לקבל דוגמאות ציוד למלון הירח. חברת שטיחי גומי שלחה לו שטיח ענק עם תמונת המלון החדש, חברות כלי מטבת שלחו לו מערכות ספלים על שם המלון, וחברות טכסטיל התנדבו לתפור לו יליונות. שמו של אדוארד הלך מחוף אל חוף.

מניות החלל. השבוע הגיע ספאץ ל"ישראל, התאכסן במלון שרתון. מבעלי רכש גם את מלון שלבון שלו, בניו-יורק. "אני מלא אמונה כי תכניתי תגשם בן-מועד שביעתי", הכריז כשהוא יושב בכורסת צור בחדרו, והוציא מכיס מעילו כרטיס נייר מעוטר שנשא את הכותרת: כתב התי-חיבות.

"מלון שלבון מבטיח", נאמר בכרטיס, "כי אם עד תום שנת 1971 לא תושלם בנייתו של מלון שלבון 2 על הירח, זכאי נושא כרטיס זה לבלוי שבוע חינום במלון שלבון בניו-יורק".

אלה שלא הסתפקו בכך, שלף אדוארד מסמך אחר: שטר בן מאה מניית-כבוד למלון הירח שלו. "מניות אלה מניסות אותך כחבר במשפתה הגדולה של מחויקהם העתידיים של מניות מלון שלבון 2. ערכה הנומינאלי של המניה בשוק יהיה, בבוא העת, 10 דולר".

ספאץ רק לא ציין אם הוא מתכוון לשוק הירח — או שוק כדור-הארץ.

מלונאי ספאץ בקארקטורה* ובישראל מניות בשוק הירח

ירצחו אותי, הלכתי וקניתי אקדה. וזה קצת הרגיע אותם.

כשיורם מספר את עלילותיו, מביטה בו באטא שהיא מברכת עברית כמעט שוטפת, לאחר חודשים קצרים של שהות בארץ.

בירושלים יוצאים השניים עם בוקר, באטא לעבודתה ויורם, תלמיד בצלאל לשעבר, לחיפושי העבודה שלו. יסוריו הנמשכים מאז אותו יום בו התנכל לו אביה של נערתי, חסם בפניו כל אפשרות לקבל רשיון עבודה על אדמה גרמנית.

בערבים מנהלים השניים חיי משפחה שקטים. באטא, שהיא עקרת בית למופת, מכינה את הארוחות, מקבלת את האורחים הבאים לביקור של ערב ומארגנת בצורה מפתיעה את תקציבם העוטים של השניים.

אך חוסר העבודה אינו המכשול היחיד הניצב עתה בפניהם. כי באטא, המעידה על עצמה כי הינה בת-בילידית, מחכה לגיורה, כדי שתוכל להנשא סוף-סוף, ליורם. ומה תעשה אחר כך? על כך עונה היא, בעברית צחה: "אז אביא לעולם מה שיותר צברים".

עסקים

איש הירח

בית-המלון שלבון, שבשדרת לקסינגטון פינת רחוב 37 בניו-יורק, המה מעשרות * כשהוא מקדם פני אורח מכודר-הארץ בפתח מלונו על הירח.

ארום המזרחי

ארוסה באטא

צרות עלי אדמות